

## SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1939-1940.

SÉANCE DU 19 MARS 1940.

**Proposition de loi modifiant la loi du 25 avril 1896 relative à la réhabilitation des condamnés.**

(Voir les n<sup>os</sup> 106 et 115 du Sénat.)

**Amendements  
présentés par le Gouvernement.**

A. *Supprimer la modification proposée par la Commission de la Justice à l'article 1<sup>er</sup>, 3<sup>o</sup> de la loi du 25 avril 1896.*

B. *Rédiger comme suit l'article 1<sup>er</sup> de la proposition de loi :*

L'article 1<sup>er</sup>, 3<sup>o</sup> de la loi du 25 avril 1896 est complété par un troisième alinéa ainsi conçu :

« Néanmoins le condamné qui aurait encouru des condamnations à des peines de police ou d'amende correctionnelle à l'égard desquelles les délais ci-dessus ne sont pas expirés pourra bénéficier de la réhabilitation pour les condamnations antérieures. »

C. *Rédiger comme suit l'article 2 de la proposition de loi :*

« Le condamné doit n'avoir pas joui du bénéfice de la réhabilitation pour une condamnation à une peine criminelle ou à une peine d'emprisonnement correctionnel, sauf dans le cas où la réhabilitation nouvelle ne

## BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1939-1940.

VERGADERING VAN 19 MAART 1940.

**Wetsvoorstel tot wijziging der wet van 25 April 1896 op het eerherstel der veroordeelden.**

(Zie de n<sup>rs</sup> 106 en 115 van den Senaat.)

**Amendementen  
door de Regeering voorgesteld.**

A. *De wijziging die door de Commissie van Justitie bij artikel 1, 3<sup>o</sup> van de wet van 25 April 1896 wordt voorgesteld, te doen wegvallen.*

B. *Het eerste artikel van het wetsvoorstel te doen luiden als volgt :*

« Artikel 1, 3<sup>o</sup> van de wet van 25 April 1896 wordt aangevuld door een derde alinea luidend als volgt :

« Echter kan de veroordeelde die veroordeelingen tot politiestrafpen of correctioneele geldboete zou hebben opgelopen ten opzichte waarvan de bovenstaande termijnen niet zijn verstreken, eerherstel krijgen voor de vroegere veroordeelingen. »

C. *Artikel 2 van het wetsvoorstel te doen luiden als volgt :*

« De veroordeelde mag het voordeel van het eerherstel niet reeds hebben genoten voor een veroordeeling tot een crimineele straf of tot een correctioneele gevangenisstraf, behoudens in het geval dat het nieuw eerherstel enkel

( 2 )

porterait que sur des condamnations à des peines de police ou d'amende correctionnelle ».

D. A l'article 3, remplacer le mot « aura » par « a ».

*Le Ministre de la Justice,*  
P.-E. JANSON.

zou gelden voor veroordeelingen tot politiestraffen of correctioneele geldboeten. »

D. In artikel 3, Fransche tekst, het woord « aura » te vervangen door het woord « a ».

*De Minister van Justitie,*  
P. E. JANSON.

## NOTE EXPLICATIVE.

La portée de la proposition de loi est de permettre l'octroi de la réhabilitation nonobstant l'existence de condamnations à des peines de police ou à des peines d'amende correctionnelle pour lesquelles la réhabilitation ne pourrait être demandée à défaut de l'expiration du délai prévu par l'article 1<sup>er</sup>, 3<sup>o</sup> de la loi du 25 avril 1896.

Tel est le principe consacré par l'article 1<sup>er</sup> de la proposition de loi.

La disposition proposée par la Commission de la Justice et que l'amendement ci-dessus (litt. A) propose de supprimer introduit deux autres modifications.

I. Elle fait courir le délai nécessaire pour la demande en réhabilitation à dater de la condamnation conditionnelle même au cas où celle-ci est devenue exécutoire par suite de condamnation nouvelle pour crime ou délit.

La réalisation du but poursuivi par la Commission de la Justice est intimement liée à une réforme profonde du régime actuel de la condamnation correctionnelle. Aussi, pour satisfaire aux exigences de la technique juridique, ce but devrait être atteint en modifiant l'article 9 de la loi du 31 mai 1888 établissant la libération conditionnelle et les condamnations conditionnelles dans le système pénal.

Les modifications à apporter, à cet égard, à l'article 9 de cette loi seraient les suivantes (*doc.*, Sénat, n° 163, du 20 avril 1937) :

1<sup>o</sup> aux alinéas 1 et 2, remplacer les mots « pour crime ou délit » par les mots « à l'emprisonnement principal ou à une peine plus grave pour crime ou délit »;

## TOELICHTENDE NOTA.

Het wetsvoorstel strekt er toe eerherstel mogelijk te maken ondanks het bestaan van veroordeelingen tot politiestrafpen of tot correctionele geldboeten voor welk geen eerherstel zou kunnen worden aangevraagd wegens het feit dat de bij artikel 1, 3<sup>o</sup> van de wet van 25 April 1896 voorziene termijn nog niet verstreken is.

Dat is het beginsel dat in artikel 1 van het wetsvoorstel wordt gehuldigd.

De door de Commissie van Justitie voorgestelde bepaling welke bovenstaand amendement (litt. A) voorstelt te doen wegvallen, voert twee nieuwe wijzigingen in.

I. Den termijn die moet verlopen zijn vooraleer een aanvraag tot eerherstel kan worden ingediend doet zij ingaan te rekenen van de *voorwaardelijke veroordeeling* zelfs in geval laatstbedoelde uitvoerbaar is geworden ten gevolge van een nieuwe veroordeeling ter zake van misdaad of wanbedrijf.

De verwezenlijking van het door de Commissie van Justitie beoogde doel houdt innig verband met een grondige hervorming van de thans op het stuk van voorwaardelijke veroordeeling geldende regeling. Dit doel zou dan ook, om te voldoen aan de eischen van de rechtstechniek, moeten worden bereikt door een wijziging van artikel 9 van de wet van 31 Mei 1888 waarbij de voorwaardelijke invrijheidstelling en de voorwaardelijke veroordeelingen in het strafstelsel worden ingevoerd.

De op dat stuk van zaken in artikel 9 van die wet aan te brengen wijzigingen zouden de volgende zijn (Senaat *Stuk*, n° 163, van 20 April 1937).

1<sup>o</sup> in de alinea's 1 en 2 worden de woorden « voor misdaad of wanbedrijf heeft opgelopen » vervangen door de woorden « tot hoofdgevangenisstraf of tot een zwaarder straf heeft opgelopen ter zake van misdaad of wanbedrijf ».

2<sup>o</sup> au dernier alinéa, supprimer les mots « à une amende de plus de 25 francs ou ».

II. D'après la disposition proposée par la Commission de la Justice, le délai nécessaire pour la demande en réhabilitation, court, en cas de libération conditionnelle, à dater de la mise en liberté, et non plus à dater de la libération définitive.

La libération conditionnelle est un mode d'exécution de la peine et on ne peut concevoir que le délai auquel est subordonnée la recevabilité de la demande de réhabilitation puisse courir pendant cette exécution.

Du reste les preuves d'amendement que le condamné peut donner pendant qu'il est sous la menace d'une réincarcération ne sont pas suffisantes pour juger de la mesure dans laquelle il a racheté sa faute, condition nécessaire pour être réhabilité. Le système de la Commission de la Justice aurait même pour effet de permettre la réhabilitation avant l'expiration des délais nécessaires pour la libération définitive (art. 4 de la loi du 31 mai 1888), c'est-à-dire avant que la peine soit expiée.

La seule atténuation du régime actuel qui puisse être envisagée à l'égard du condamné libéré conditionnellement consisterait en une réduction des délais prévus au 3<sup>o</sup> de l'article 1<sup>er</sup> de la loi. Ce 3<sup>o</sup> pourrait, par exemple, être complété par un alinéa dernier portant : « En cas de libération conditionnelle, les délais prévus aux deux premiers alinéas du présent paragraphe, sont réduits de moitié et prennent cours à la date de la libération définitive. »

2<sup>o</sup> in de laatste alinea vallen de woorden « tot eene boete van meer dan 25 frank of » weg.

II. Volgens de bepaling die door de Commissie van Justitie is voorgesteld loopt de termijn die voor de aanvraag tot eerherstel noodig is, in geval van voorwaardelijke invrijheidstelling, te rekenen van de invrijheidstelling, en niet meer te rekenen van de definitieve invrijheidstelling.

De voorwaardelijke invrijheidstelling is een vorm van tenuitvoerlegging van de straf en het is niet in te denken dat de termijn die moet verstreken zijn vooraleer een aanvraag tot eerherstel ontvankelijk is, kan lopen tijdens die tenuitvoerlegging.

Trouwens de bewijzen van beterschap die de veroordeelde kan geven terwijl hij onder de bedreiging van een wederopsluiting staat, zijn niet toereikend om uit te wijzen in welke mate hij zijn misslag weder heeft goedge maakt, voorwaarde die voor zijn eerherstel vereischt is. Het stelsel van de Commissie van Justitie zou zelfs voor gevolg hebben dat eerherstel zou mogelijk zijn vóór het verloop van termijnen die voor de definitieve invrijheidstelling noodig zijn, (art. 4 van de wet van 31 Mei 1888), namelijk voordat de straf is uitgedaan.

De eenige verzachting van het thans geldende stelsel, die ten opzichte van den voorwaardelijk invrijheidgestelden veroordeelde zou kunnen worden overwogen, zou bestaan in een verkorting van de termijnen voorzien bij het 3<sup>o</sup> van artikel 1 van de wet. Dit 3<sup>o</sup> zou bijvoorbeeld kunnen worden aangevuld door een slotalinea luidend als volgt : « In geval van voorwaardelijke invrijheidstelling, worden de termijnen die voorzien zijn bij de eerste twee alinea's van deze paragraaf, met de helft verkort en gaan zij in te rekenen van de definitieve invrijheidstelling. »